

Рецензії

М. Ю. Барна

Сучасні тенденції інноваційного розвитку підприємств торгівлі

Сучасний етап розвитку сфери торгівлі в Україні характеризується тим, що в цій галузі господарської діяльності істотно зросла конкуренція. При цьому в конкурентній боротьбі на ринку вітчизняної торгівлі спостерігається експансія закордонних учасників. Найслабшою ланкою організаційно-економічного механізму управління торгівлею є реалізація інновацій. Зокрема, мають потребу в удосконалюванні методична база й механізм активізації інноваційної діяльності, які мають сприяти стійкому розвитку як сфери загалом, так і окремих торговельних підприємств. Інновації у сфері торгівлі як чинник, що сприятиме створенню базису для формування в Україні нового типу економіки, – напрям економічної думки, який до цього часу недостатньо розроблений й заслуговує на увагу.

У монографії «Інноваційний розвиток підприємств сфери торгівлі: світові тенденції та практика в Україні»¹ обґрунтовано теоретичні положення і розроблено практичні рекомендації щодо формування та реалізації інноваційного механізму та удосконалювання організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємств сфери торгівлі з урахуванням виявлених особливостей сфери торгівлі в економічних відносинах на етапі посилення мережевої економіки та формування інформаційного суспільства. Уважне ознайомлення з текстом монографії дозволяє зробити висновок про те, що авторам вдалося досягти цієї мети.

Монографія включає сім розділів, які композиційно й логічно уз-

годжені й відображають результати системного дослідження у напрямі визначення інноваційного механізму та розробки заходів удосконалювання організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємств сфери торгівлі.

Авторами обґрунтовано положення, що впровадження на рівні підприємства технологій сучасного управління інноваційним розвитком, адекватних умовам розбудови інтеграційного інноваційного простору, сприятиме перетворенню технологічного знання в завершений продукт з високою споживчою вартістю. Вдосконалення процесу трансферу знань і побудова організаційної структури, адекватної принципам самонавчання, підвищить ступінь охоплення повноважень за функціями менеджменту і знизить коефіцієнт дублювання управлінських робіт і коефіцієнт концентрації зазначених робіт у межах функцій управління, збільшить результативність роботи та швидкість прийняття рішень у напрямі забезпечення конкурентоспроможності торговельних підприємств.

Стратегічно важливим завданням для усіх рівнів управління економічним розвитком торговельних підприємств автори справедливо вважають формування компетенцій для інноваційної діяльності, підприємництва й творчого застосування технологій задля реалізації нового змісту інноваційної діяльності й обґрунтовують процес їхнього забезпечення на рівні торговельних підприємств.

Досить аргументованою є запропонована концептуальна модель інно-

¹ <> Інноваційний розвиток підприємств сфери торгівлі: світові тенденції та практика в Україні : монографія / [С. А. Давимука, Л. І. Федулова, Н. М. Попадинець та ін.] ; заг. ред.: С. А. Давимуки ; ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України». – Львів, 2016. – 432 с.

ваційного розвитку підприємств сфери торгівлі, ядро якої у якості провідного ресурсу і мети складає інноваційний людський капітал. Особливу увагу автори звертають на розробку нової моделі інноваційної політики, що фокусується насамперед на користувачах (user-centered innovation model), що дозволяє мобілізувати потенціал «відкритих інновацій» індивідуальних споживачів для максимального використання соціальних і економічних ефектів від інноваційної діяльності.

Монографія має наукову й практичну цінність. Основні теоретичні положення

й висновки, розроблені й обґрунтовані в ній, можуть бути використані в процесах удосконалювання механізму регулювання розвитку сфери торгівлі як на державному рівні, так і на рівні регіону: при прогнозуванні й розробці регіональних програм, державних цільових програм, при визначенні пріоритетних напрямів розвитку сфери послуг в Україні. Науково-практичні рекомендації, визначені в роботі, можуть застосовуватися при розробці кластерних концепцій, формуванні інноваційних хабів, у яких сфера торгівлі має посідати важливе місце як повноправний економічний агент у системі інституційних взаємовідносин.

Барна Марта Юріївна – доктор економічних наук, доцент, перший проректор Львівського торговельно-економічного університету (e-mail: martabarna@ukr.net).

Barna Marta Yuriiyivna – Dr. Sci. (Econ.), Assoc. Prof., Vice-rector of the Lviv University of Trade and Economics.

Надійшло 25.11.2016 р.

Л. Г. Чернюк

Конкурентоспроможність регіонів України в євроінтеграційному вимірі

Глибока криза, що охопила українську економіку, привела до чергового її спаду і поставила на порядок денний проблему забезпечення динамічного розвитку національного господарства у найближчій перспективі. Подолання її наслідків дотепер супроводжується подальшим падінням рівня життя населення, посиленням соціальної нерівності і напруженості в суспільстві, що разом зі збройним конфліктом на Сході України та анексією Криму створює додаткові загрози державності України.

У поєднанні з не до кінця подоланими кризовими явищами трансформаційного періоду нинішнє прискорення негативної динаміки економічних циклів потребує активізації наукового пошуку нових підходів до формування і реалізації конкурентних переваг, особливо на рівні регіональних господарських систем. Це диктується також курсом дер-

жави на децентралізацію владних повноважень, адже перенесення на рівень територіальних громад їх відповідальності за збалансований і комплексний розвиток територій вимагає не лише передачі частини фінансових ресурсів на місцевий рівень, а й ефективного використання просторового економічного потенціалу, задіяння конкурентних переваг, що притаманні всім регіонам України, але і досі не включені у їх господарське життя через об'єктивні і суб'єктивні причини.

Проблеми формування і реалізації стратегій структурних зрушень у контексті побудови постіндустріальної інтелектуально-інформаційної конкурентоздатності регіональної економіки потребують формування локальних інноваційних систем, орієнтованих на світові стандарти, задіяння важелів інституційної, науково-технічної, освітньо-професійної, соціокуль-

«» Бутко М. П. Архітектура конкурентних переваг регіональних господарських систем України в контексті євроінтеграції: монографія / М. П. Бутко. – К.: АМУ, 2016. – 452 с. – ISBN 978-966-2341-26-3.